

## Pronk

gefinancierd. Wij hopen terzake in Buenos Aires een stuk verder te komen.

Voorzitter! Dat was het klimaatbeleid en ik wilde daarna overgaan op een aantal andere elementen van het milieubeleid. Ik denk dat wij nu bij een cesuur zijn gekomen die u kan helpen.

De heer **Van Middelkoop** (GPV): Voorzitter! Evenals de minister ben ik onder de indruk van de expertise die er in Nederland bestaat op dit gebied. Die is inderdaad buitengewoon groot. Ik heb hierover een feitelijke vraag gesteld, die de minister van mij ook in tweede termijn mag beantwoorden. Ik proef in wetenschappelijke kringen in Nederland een zekere onrust, omdat niet bekend is hoe het verdergaat met het Nationaal onderzoeksprogramma. Hiervoor zijn gelden beloofd in het NMP-3. Vraag is of de uitvoering daarvan tot veranderingen zal leiden. VROM is traag op dit punt, zo hoor ik van buitenaf. Kan de minister op enig moment deze vraag beantwoorden?

Minister **Pronk**: Ik zal hierop na de lunchpauze terugkomen, voorzitter. Dan kan ik de vraag beter beantwoorden.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 13.25 uur tot 14.10 uur geschorst.

### Voorzitter: Van Nieuwenhoven

□

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

---

### Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, te behandelen op dinsdag 27 oktober bij het begin van de vergadering: - de brief van de vaste commissie voor Justitie houdende het voorstel de modernisering van de rechterlijke

organisatie aan te wijzen als groot project (26246).

Ik stel voor, te behandelen donderdag 29 oktober bij het begin van de vergadering:

- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet van 16 december 1993 tot wijziging van de Wet op de rechterlijke organisatie, de Algemene wet bestuursrecht, de Wet op de Raad van State, de Beroepswet, de Ambtenarenwet 1929 en andere wetten, alsmede intrekking van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen (voltooiing eerste fase herziening rechterlijke organisatie, Stb. 650) (uitstel verval artikel 8:2 van de Algemene wet bestuursrecht) (26077);  
- het wetsvoorstel Wijziging van de Organisatiewet sociale verzekeringen 1997 (overheidsvertegenwoordigers in sectorraden) (26121);  
- het wetsvoorstel Wijziging van de Gemeentewet en de Provinciewet inzake de behandeling van bezwaarschriften door commissies (26014).

Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda voor 3, 4 en 5 november:  
- het wetsvoorstel Wijziging van de Ziekenfondswet, de Wet tarieven gezondheidszorg en de Wet ziekenhuisvoorzieningen in verband met wijzigingen in de taak, samenstelling en werkwijze van de in die wetten geregelde bestuursorganen, alsmede wijziging van andere wetten in verband daarmee (uitvoeringsorganen volksgezondheid) (26011).

Ik stel voor, aan de orde te stellen in de vergaderingen van 10, 11 en 12 november de gezamenlijke behandeling van:

- het wetsvoorstel Wijziging van het Wetboek van Strafvordering in verband met de regeling van enige bijzondere bevoegdheden tot opsporing en wijziging van enige andere bepalingen (bijzondere opsporingsbevoegdheden) (25403);  
- het wetsvoorstel Partiële wijziging van het Wetboek van Strafvordering (herziening van het gerechtelijk vooronderzoek) (23251).

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Halsema.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Voorzitter! Mede namens de fracties

van het CDA en de SP verzoek ik u het verslag van het algemeen overleg van gisteren over de opvang van asielzoekers nog vandaag op de plenaire agenda te plaatsen.

De heer **Dittrich** (D66): Voorzitter! Ook wij hebben behoefte aan een plenaire afronding.

De **voorzitter**: Ik stel voor, hierover een tweeminutendebat te houden na de beantwoording van de bewindslieden van VROM.

Aldus wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Van der Steenhoven.

De heer **Van der Steenhoven** (GroenLinks): Voorzitter! Afgelopen vrijdag is het gedoogbesluit rond Schiphol gepubliceerd. Wij vinden het merkwaardig dat de Kamer dat niet heeft ontvangen. Wij vragen u de minister te verzoeken ons het gedoogbesluit per kerende post toe te zenden.

De **voorzitter**: Het feit dat de andere leden zwijgen, beschouw ik als instemming met het verzoek. Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer De Haan.

De heer **De Haan** (CDA): Voorzitter! Op dit ogenblik wordt algemeen overleg gevoerd over de Victory Boogie Woogie-affaire. Namens de CDA-fractie verzoek ik u de mogelijkheid open te houden om vanavond nog plenair op dit onderwerp terug te komen.

De **voorzitter**: Ik stel het op prijs dat u dit aankondigt. Ik kan natuurlijk niet geheel vooruitlopen op de uitkomsten van het mondeling overleg, maar ik besef dat de wens, het debat plenair af te ronden, tot de waarschijnlijkheden behoort. Als dat inderdaad zo uitpakt, stel ik de Kamer voor om na het debat over het verslag van het algemeen overleg over het asielbeleid, het verslag van dit algemeen overleg in een tweeminutendebat te behandelen. Dat allemaal opdat wij nog steeds bij het begin van de avond-

## Voorzitter

vergadering kunnen stemmen over mogelijk in te dienen moties.

Aldus wordt besloten.

---

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 1999 (26200-XI)**, en van:

- de motie-Van der Vlies over een breed maatschappelijk beraad ter wille van een weer verantwoord verbinden van economie en ecologie (26200, nr. 16).

De algemene beraadslaging wordt hervat.



Minister **Pronk**: Mevrouw de voorzitter! Ik kom nu te spreken over een aantal onderwerpen die te maken hebben met wat de overheid zelf op een aantal terreinen kan en wil. De heer Klein Molekamp vroeg of wij op dit vlak wel voldoende doen als overheid, met name bij de projecten waar wij zelf de regie voeren. Die vraag heeft ook iets te maken met geloofwaardigheid en waarmaken. Je kunt niet alleen aan de samenleving vragen om haar best te doen. Er zijn ook instrumenten voorhanden. Wij kunnen helpen een markt te creëren, ook via onze eigen activiteiten. Ik wil er veel aandacht aan geven, bijvoorbeeld in het kader van het duurzaam bouwen, uiteraard samen met de staatssecretaris. Verder noem ik het beleid in het kader van milieuvriendelijke overheidsaanschaffingen. Bij het voorbereidend onderzoek voor deze begrotingsbehandeling hebben wij ook de toezegging gedaan om er binnen afzienbare tijd over te rapporteren aan de Kamer.

Een van de voorbeelden van wat de overheid zelf kan doen, betreft de windenergie. Ik ben de heer Klein Molekamp erkentelijk voor zijn vraag op dat punt, zodat ik kan aangeven dat wij onze uiterste best zullen doen om samen met EZ het beleid terzake te intensiveren. Het is natuurlijk bekend dat er inmiddels met zeven windrijke provincies een bestuurs-overeenkomst is gesloten door de minister van EZ en met mij, met als

doelstelling 1000 megawatt voor het jaar 2000. Er is overleg geweest tussen mijn voorgangster en de provincies. Men vond dat wij op de goede weg waren. De provincies denken er dus positief over, maar het probleem is dat zodra je op het niveau van de gemeenten komt, er bezwaren rijzen in het kader van de lokale bestemmingsplannen. Ik heb begrepen dat drie van de vier vergunningaanvragen de eindstreep niet halen. De heer Klein Molekamp heeft wat dat betreft gelijk dat het een controversieel onderwerp is. Wij gaan er samen met de minister van EZ het nodige aan doen in het kader van het actieprogramma "Duurzame energie in opmars" dat afkomstig is van EZ. Ik ben onder de indruk van het gehele programma inzake duurzame energie dat in de afgelopen jaren door EZ in gang is gezet. Dat is een uitstekend voorbeeld van geïntegreerd milieu-energiebeleid.

Wij zijn ook bezig met een landelijke campagne. Er zijn campagnes van verschillende departementen en het is wenselijk om die wat op elkaar af te stemmen om te voorkomen dat ieder voor zichzelf bezig is. Ik doel op de campagne "Ruimte voor windenergie" en op de campagne ten behoeve van duurzame energie. Verder willen wij tijdig gaan werken aan de voorbereiding van een nieuwe bestuursovereenkomst over windenergie voor de periode na 2000, waarbij sprake is van een hogere doelstelling. In de voorbereiding wordt gesproken over zo'n 2750 megawatt. Daarover wordt niet alleen met de provincies overlegd maar ook met de VNG en andere partijen. Het gaat erom dat een taakverdeling wordt vastgelegd en dat ruimtelijke plannen en flankerend beleid worden geformuleerd. Ik weet dat er veel interesse is vanuit het bedrijfsleven. Het is een belangrijk voorbeeld van het vertalen, van het veranderen van het huidige beleid in duurzaam energiebeleid, inclusief een positief milieueffect. Hieraan gestalte geven, betekent op een geloofwaardige manier werkzaam zijn.

Wat betreft de integrale benadering van energievoorziening is het wenselijk om in het overheidsbeleid echt veel aandacht te geven aan het verbinden van plaatsen waar behoefte aan warmte is met plaatsen waar een overschot aan warmte is.

Het is een duur programma, maar er zijn wat dat betreft mogelijkheden. Ik vind ook dat ik in het kader van datgene wat ik zo-even heb gezegd, goede voorbeelden dien te geven op dat terrein. Ik zal de Kamer regelmatig informeren over de voortgang op dit soort terreinen, zo geïntegreerd mogelijk, want anders komen er allemaal afzonderlijke briefjes over deelonderwerpen. Daar ben ik niet zo erg in geïnteresseerd.

De heer **Klein Molekamp** (VVD): De prijs kan een element zijn, maar ik meen dat het programma van Nijmegen en Arnhem mede mislukt is doordat er verschillende bestuurlijke belangen lagen, zodat het suboptimum van de verschillende partijen anders lag dan het optimum van het geheel. Dat was juist het punt waar ik de aandacht van de minister voor vroeg. Bij bijvoorbeeld de koppeling van het kassengebied van Cromstijen aan het industrieterrein Moerdijk ligt er niet zozeer het bezwaar van de prijs als wel dat sommigen het politiek niet willen.

Minister **Pronk**: Ik herinner mij deze specifieke voorbeelden heel goed. Ik ben daar in mijn antwoord echter niet op ingegaan. Ik kan niet goed nagaan waar precies het knelpunt lag. Het is zeer wel denkbaar dat het knelpunt in de bestuurlijke sfeer lag. Ik begrijp dat om een optimalisering van de energievoorziening op nieuwbouwlocaties te bereiken, de gemeenten verplicht worden om voor die locaties een energievisie op te stellen. Ik weet nu niet in hoeverre ik dan kom op het terrein van de staatssecretaris. Dat betekent dat wij, waar het mogelijk is, in ieder geval verder willen gaan dan alleen maar een beroep doen op gemeenten. Ik weet niet in hoeverre dat ook zou kunnen met betrekking tot andere dan nieuwbouwlocaties.

De heer **Klein Molekamp** (VVD): Ik dacht in dit geval juist aan de minister van Ruimtelijke Ordening. Misschien is het goed om deze voorbeelden en misschien nog een paar andere, in een notitie uit te werken en te kijken hoe het zou kunnen worden verbeterd. Misschien kan het nog in de houtskoolschets worden meegenomen.

Minister **Pronk**: Nee. Dat gaat te ver. U krijgt een rapportage. Ik zei zo-even al dat u die geïntegreerd